

NORSK LOVTIDEND

Utgitt etter offentlig tiltak ifølge lov av 1 april 1876.

Nr. 13

Utgitt 15 april

1940

Bruksregler for Lunner bygdealmennning, ap- 29 mars.
probert av Landbruksdepartementet 29 mars 1940.

Styre.

§ 1. Styret velges etter reglene i gjeldende lov og har å vareta almenningens og de eiendoms- og bruksberettigedes interesser og utøve de funksjoner som loven og disse bruksregler foreskriver. Styret er beslutningsdyktig når $\frac{2}{3}$ deler av medlemmene er til stede. I tilfelle av stemmelikhet gjør formannens stemme utslaget.

§ 2. Styret ansetter skogbestyrer og andre nødvendige funksjonærer med unntak av revisorer, og påser at fastsatte bestemmelser om pensjonering av faste funksjonærer og deres etterlatte etterkommes. Det utarbeider instruks for funksjonærene og påser at instruks og bruksregler overholdes.

§ 3. Styret fastsetter for hvert år etter forslag fra bestyreren det samlede hogstkvantum innen rammen av den fastsatte driftsplan. Hvert år skal styret sammen med bestyreren foreta befarings i almenningen. For arbeid i almenningens tjeneste kan styrets medlemmer tilstås godtgjørelse av almenningsskassens midler. Godtgjørelsen fastsettes som for ordførere bestemt.

§ 4. Det påligger videre styret blant annet:

1. Å forvalte almenningsskassens midler.
2. Å legge fram regnskap i revidert stand for de eiendoms- og bruksberettigede. Regnskapet med revisjonens bemerkninger skal være utlagt til gjennomsyn for de eiendoms- og bruksberettigede minst 14 dager før årsmøtet holdes. En avskrift av årsregnskapet med revisjonens bemerkninger skal sendes inn til departementet samtidig som regnskapet blir utlagt. Straks årsmøte er holdt, skal styret tilstille departementet underretning om de uttalelser som årsmøtet har vedtatt i anledning av regnskapet.
3. Å fastsette avgiften på åvirke samt betalingen for for-edlet trevirke og andre produkter fra almenningen.
4. Å treffe bestemmelser om betalingsmåten. Denne bestemmelse kan innankes for departementet.

- 29 mars. 5. Å sammenkalle årsmøte og bestemme tiden for avholdelsen av dette. Det utarbeides årsberetning som legges fram for de eiendoms- og bruksberettigede på årsmøtet.
6. Å føre fortegnelse over de bruksberettigede eiendommer.
7. Å bevilge og fordele virke og produkter mellom de bruksberettigede.
8. Å utarbeide forslag til bruksregler og regler vedkommende beiting i almenningen.
9. Å foranledige utkast til driftsplan utarbeidet, og å påse at driftsplanen overholdes.
10. Å utarbeide forslag til regler for jakt og fiske.
11. Å anordne regnskapsførsel overensstemmende med gjeldende regler.
12. Å påse at det til skogkulturarbeider anvendes et beløp som svarer til minst 2 % av bruttoverdien av det trevirke som år om annet utdrives av almenningen.
13. Å komme fram med forslag til driftsmåte (enkeltmannsdrift, fellesdrift eller begge deler).
14. Å iverksette foretagender for å spare skogen, f. eks. ved tilvirkning av brenntorv.
15. I foran nevnte øyemed å gi tilskudd til anvendelse av trebesparende materialer.
16. Å innhente departementets godkjennelse på ansettelse av skogbestyrer.
17. Styret skal for øvrig når det er nødvendig opptre på almenningens vegne og vareta dens interesser.
18. Å føre protokoll over sine forhandlinger.

Årsmøte.

§ 5. Årsmøte av de eiendoms- og bruksberettigede til behandling av årsregnskapet og ansettelse av revisorer m. v. skal holdes innen 3 måneder etter regnskapsårets utgang etter minst 14 dagers forutgående varsel kunngjort på den i distriktet vanlige måte.

Til revisjon av regnskapet og av de disposisjoner som ligger til grunn for det, ansettes 2 regnskapskyndige revisorer, hvorav den ene tillike skal være skogkyndig. Den endelige avgjørelse av ansettelsen kan overlates til et utvalg på minst 5 medlemmer utpekt av årsmøtet. I utvalget kan ikke sitte noen som er medlem av styret eller varamann i det. Revisorernes lønn fastsettes av årsmøtet. Fastsettelsen kan også overlates nevnte utvalg.

Over forhandlingene føres protokoll.

De eiendoms- og bruksberettigede.

§ 6. De eiendoms- og bruksberettigede har innen 14 april og 1 august å sende inn til styret rekvisisjon over det virke

som anses nødvendig for nærmeste hogsttermin med opplysninger om hva det skal brukes til. Enhver rekvisisjon må inneholde opplysninger om eiendommens navn, gårds- og bruksnummer. Til rekvisisjoner som innkommer etter fristen tas intet hensyn med mindre styret måtte finne at særlige omstendigheter er til stede. 29 mars.

§ 7. Er det utviste virke ikke bortført fra skogen senest 2 år etter utvisningen, har styret rett til enten å gjøre fra- drag ved senere utvisninger for det gjenliggende virke eller bestemme at det skal falle tilbake til almenningen uten er- statning til den som har fått det bevilget. Lar en bruksberet- tiget bevilget og fra skogen bortført virke ligge så det tar skade, eller hvis det uten skjellig grunn ikke blir anvendt etter bestemmelsen, kan styret enten inntil videre nekte ved- kommende ny utvisning helt eller delvis eller avkreve ham erstatning for virket.

§ 8. Det er forbudt å utlåne, overdra eller avhende tilstått virke fra almenningen, med mindre styret på forhånd har gitt tillatelse.

§ 9. All hogst skal foregå etter forutgående utblinking. De bruksberettigedes åvirking kan bare foregå i tiden fra 15 mai til 31 juli og 1 september til 15 desember med mindre til- latelse fra skogbestyreren eller — hvor sånn ikke er ansatt — tillatelse fra almenningsstyret er innhentet til å henlegge åvirkingen til en annen tid. Men hensyn til hogst og drift er de bruksberettigede undergitt skogbestyrerens myndighet og de av ham fastsatte driftsregler. Så langt almenningsstyret finner det forsvarlig har de eiendoms- og bruksberettigede fortrinsrett til arbeid i almenningen.

§ 10. Bark og neverflekking, lauving og rishogst samt kull- og tjærebrenning er forbudt uten styrets samtykke.

§ 11. De bruksberettigede må finne seg i at tørt og avfall som er tjenlig til ved og annen bruk, og som uten uforholds- messig besvær kan tas, fortrinsvis blir benyttet og skal ikke kunne fordre utvist til brensel trevirke som er skikket til mer verdifull anvendelse.

§ 12. Virke til de i almenningen beliggende bruksbe- rettigede setrer skal, forsåvidt forholdene tillater det, utvises i nærheten av setrene og hogges og fremdrives av de bruks- berettigede selv.

Funksjonærer.

§ 13. En skogbestyrer er ikke å betrakte som ansatt før han er godkjent av departementet. Skogens forstlige behand- ling er undergitt skogbestyrerens myndighet; dog har skog- bestyreren å rette seg etter bestemmelser som departementet

29 mars. i samråd med almenningsstyret måtte treffe. Tvist mellom skogbestyreren og styret kan innbringes for departementet til avgjørelse.

Driftsplan.

§ 14. Hogst og kulturarbeider foretas i overensstemmelse med den til enhver tid fastsatte driftsplan.

Fond.

§ 15. Av utbytte som måtte være innvunnet ved almenningenes drift avsettes et fond på inntil kr. 100 000.

Når fondet har nådd den nevnte størrelse, kan rentene anvendes til de bruksberettigede eller til almenningens forbedring eller med samtykke av departementet til almene formål som også tilsikter å komme de bruksberettigede til gode. Fondets midler anbringes på samme måte som bestemt for umyndiges midler.

Utdeling av kontantutbytte.

§ 16. Utdeling av kontantutbytte til de eiendoms- og bruksberettigede kan ikke finne sted med mindre departementets samtykke er innhentet på forhånd.

Straff.

§ 17. Overtredelse av disse regler er belagt med straff.

Opphevelse av tidligere bruksregler.

§ 18. Når disse bruksregler trer i kraft oppheves de tidligere gjeldende bruksregler for almenningen.

30 mars. **Skrivelse** fra Landbruksdepartementet.

I medhold av § 15 i lov om skogvern av 12 februar 1932 og vedtak av Lånke herredstyre, Nord-Trøndelag fylke, 7 februar 1940 bestemmes:

1. Hamning med geit i skogmark i Lånke skal inntil videre være forbudt hele året.
2. Bestemmelsen trer i kraft fra 1 april 1940.
3. Overtredelse av bestemmelsen straffes.

1 april. **Skriv** frå Sosialdepartementet.

Etter fullmakt gjeve ved kongeleg resolusjon frå 25 april 1924 stadfester departementet hermed i samhøve med lov nr. 5 frå 25 juli 1913, med nokre redaksjonelle brigde, vedtak åt Varaldsøy heradstyre, Hordaland fylke, i møte 8 mars 1940 om brigde i § 1 i den vedtekta som gjeld om stengingstid for utsalsstader.

Brigdet gjeld inntil vidare å rekna frå og med 22 april 1940. § 1 i den eldre vedtekta fell burt frå same dagen.

Etter brigdet lyder § 1 så:

1 april.

§ 1.

A. Utsalsstader for varor skal på kvardagar med nedan-
nemnde unnatak vera stengde:

1. På Varaldsøyi frå kl. 20 til kl. 8 i tida frå og med
1 april til og med 30 september og frå kl. 19 til kl. 8
i tida frå og med 1 oktober til og med 31 mars.
2. I den luten av heradet som ligg på fastlandet, frå kl.
20 til kl. 8.

17 mai stengjast kl. 10.

Påskeaftan, pinseaftan, jolaftan og nyårsaftan steng-
ast kl. 16.

B. På sun- og helgedagar haldast heilt stengt. Utsalsstader
som berre sel mjølk, fløyte, brød og bakarvaror kan like-
vel på desse dagar haldast opne frå kl. 18 til kl. 19.

Skrivelse fra Arbeidsdepartementet.

1 april.

I henhold til § 27 i lov om bygningsvesenet av 22 februar
1924 stadfestes vedtak av Aker herredstyre, Akershus
fylke, i møte 1 februar 1940 om regulerings-, utpar-
sellerings- og bebyggelsesplan for en del
av gnr. 50 bnr. 1, Østre Sogn i Vestre Aker.

I henhold til samme lovs § 3 stadfestes videre de av
herredstyret i samme møte vedtatte vedtekter for det
regulerte område.

Vedtektene lyder så:

1. Bebyggelsen skal være åpen villamessig med våningshus
i 2 fulle etasjer og uthus i 1 etasje.
2. Våningshus, uthus, garasje legges i sånt forhold til de
regulerte veier og nabogrenser som bebyggelsesplanen
viser. Hvis forskriftsmessige avstander oppnås, kan
mindre utbygg på våningshuset tillates foran bygge-
flukten, når de ikke gis større framspring enn 2,5 m og
kun oppføres i 1 etasje.
3. Våningshusets størrelse kan være opptil 11 % av tomtas
nettoareal. Gesimshøyden må ikke være over 7 m og
mønehøyden ikke over 9 m. Ens takform må gjennom-
føres for samtlige bygninger. Takvinkel fastsettes av
bygningsvesenet.
4. Garasjens (uthusets) størrelse må ikke overstige 25 m².
Hvor garasjen tillates plasert i våningshusets kjeller,
bortfaller retten til frittstående garasje. På tomter hvor
sånn ikke er vist, er garasje forutsatt innredet i vånings-
husets kjeller.
5. På den til handelssted reserverte tomt, parsell nr. 1, kan
oppføres forretningsgård med tilhørende garasje. Forret-

- 1 april. ningsgårdens størrelse må ikke overstige 90 m². Gesimshøyden må ikke være over 7 m og mønehøyden ikke over 9 m. Takvinkelen fastsettes av bygningsvesenet. Garasje må ikke overstige 25 m² og må ikke være over 1 etasje.
6. Hus- og gjerdefargen må godkjennes av bygningsvesenet.
7. Mot regulert vei må oppsettes 0,90 m høye tregjerder. Sammenhengende gjerder utføres av ensartet konstruksjon, høyde og farge, jfr. punkt 5.

Før gjerdet mot vei oppsettes, må terrenget planeres hvor gjerdet skal stå etter reguleringsvesenets nærmere bestemmelse, eventuelt oppsettes forstøtningsmur hvor dette finnes påkrevd.

8. Planerings- og beplantningsplan for tomta, minst i M. 1 : 200 skal foreligge samtidig med bygningstegningene og godkjennes av herredsgartneren.
9. Ingen tomt må beplantes med trær eller busker som virker sjenerende for naboer. Oppstår det tvist herom mellom 2 eller flere naboer innenfor reguleringsområdet avgjøres tvisten av herredsgartneren i Aker med bindende virkning for samtlige av tvisten berørte naboer.
10. Selger av tomt er ikke berettiget til ved privat servitutt å etablere forhold som står i strid med disse vedtekter.
11. Unntak fra disse vedtekters pkt. 1, 2, 3, 4 og 6 kan hvor særlige grunner taler herfor, tillates av reguleringsrådet innenfor den i bygningsloven og de alminnelige bygningsvedtekter for Aker opptrukne ramme.

For øvrig gjelder bestemmelsene i bygningsloven og de alminnelige bygningsvedtekter for Aker.

- 3 april. **Skriv frå Justisdepartementet.**

Etter fullmakt gjevi ved kongelege resolusjonar frå 16 januar 1925 og 19 august 1932 har departementet i samhøve med lov nr. 1 frå 6 juni 1891 om politivedtekter for heradene i riket, lov frå 22 mai 1875 om retten til å halda dramatiske og andre offentlege framsyninger m. v., lov nr. 2 frå 19 april 1899 til vern av born mot bruk av tobakk og lov nr. 3 frå 17 juni 1932 om tillegg til politilovgjevinga stadfest — med nokre rettingar i § 10 — vedtaket åt H o r d a b ø heradstyre, Hordaland fylke, i møter 17 august 1933 og 27 desember 1939 om politivedtekt for heradet.

Vedtekta lyder så:

§ 1. På ålmannveg (d. e. alle vegar, plassar, bryggjer eller tilgjenge, der det er ålmenn ferdsla eller som er etla til det) må det ikkje finnast opplau, samanstiming av folk, skriking, ståk, slagsmål, voldsom eller uvyrdig åtferd, så den offentlege orden vert skipla, vegfarande folk hindra eller ferdsla meinka.

§ 2. På eller innåt ålmannveg er det forbode å danse, 3 april. spela kort, drikkja eller bjode rusdrykk. Dette gjeld også på og kring stader der det vert halde offentleg møte. Likeeins er det forbode å skjota, brenna av fyrverk, dynamitt eller anna sprengto, kasta ball, snøball, stein eller anna som kan skada eller meinka den vegfarande.

På eller innåt ålmannveg må ein handsama skjotevåpen og driva sprengingsarbeid med sers varsemd.

§ 3. Politiet kan heilt eller delvis nekta leik og skriding på ski, kjelke, sparkstytting og liknande på nærare fastsette vegar.

§ 4. Tjorar ein hestar eller andre dyr nær ålmenn veg, må det vera so forsvarleg gjort at dei ikkje kan slita seg. Heller ikkje må dei nå burt i vegen. Det er forbode å driva hestar og krøter etter ålmenn veg utan med godt og forsvarleg tilsyn.

Oksar som er olme eller ustyrlege, eller andre dyr som er fårlege for ålmenn trygd, må ikkje ganga lause på eller i nærleiken av ålmannveg.

§ 5. Sinte hundar eller hundar som har for vane å fara mot folk, hestar, sykklar eller liknande og valda ulempe, skal eigarane halde burte frå ålmannveg, halda i band eller lata gå med munnkorg. På ålmannveg må ingen terga hundar, hissa dei ihop eller hissa dei på nokon.

§ 6. Lovleg oppslegne plakatar og kunngjeringar må ikkje verta øydelagde eller skjemde. Det er likeeins forbode å ta burt, skjemma eller øydeleggja ting eller tilskipnadar som skal vera til ålmenn nytte eller pryd, eller andre ting som stend ved ålmannveg.

§ 7. Det er forbode å ganga ikring og spela, syna fram kunstar eller liknande på ålmanveg utan skriftleg løyve frå politiet.

§ 8. Offentlege konsertar, framsyningar og fyrestellingar av alle slag — kyrkjekonsertar unnantekne — skal ikkje haldest utan skriftleg løyve frå politiet for kvar gong. Heller må ingen utan skriftleg løyve frå politiet som næring halda offentleg dans, karusell, skjotebane, ringkasting eller liknande. Løyvet vert gjeve til ein einskild ansvarleg person, og politiet kan narsomhelst taka løyvet attende.

Sovorne tilstellingar skal vera slutt innan kl. 24.

§ 9. Samkomor med dans eller andre samkomor, der fyremålet heilt eller for det meste er moro eller tidartrøyte, må ikkje haldast utan løyve frå politiet, dersom det er tilgjeve for ein uavgrensa krins av personar eller for folk som står i eit lag eller liknande samskipnad. Politiet fastsett dei vilkår det finn turvande for samkomorne.

- 3 april. Vert det ikkje halda uppe ålmenn ro og orden under desse samkomor, kan politiet stogga og avlysa heile tilstellinga. Om løyve er gjeve, kan det kvar tid det skal vera kaldast attende. Ved alle offentlege samkomor har politiet rett til å vera tilstades.

Slike samkomor skal vera slutt innan kl. 2 natt, minder politiet i det einskilde fall har gjeve løyve til å halda fram lenger.

§ 10. For offentlege konsertar, fyrestellingar og fram-syningar, og når offentlig dans, karusell, skjotebane og ring-kasting eller liknande vert driven som næring, vert å betala til heradskassa ei avgift frå kr. 5 til kr. 50 for kvar dag eller framsyning etter avgjerd av politiet. Fyrestellingar, konsertar og liknande som vert haldne for velgjerande og kyrkjelege føremål, er fritekne for avgift.

§ 11. Born under 15 år har ikkje tilgjenge til offentlig dans utan i fylgje med foreldre eller andre føresette og då ikkje lenger enn til kl. 22.

§ 12. Det er forbode å selja eller yverlata sigarar, sigarrettar eller annan tobakk til born under 15 år. Det er også forbode å kjøpa tobakk til nokon under 15 år eller etter opp-moding frå slike born.

Politiet kan taka frå born under 15 år tobakk, pipa eller liknande, som barnet brukar på ålmannveg eller plass, i lags- eller samlingshus eller på andre offentlege stader. Barnet sine foreldre eller andre føresette vert å gjeva melding og dei fær att røykjegreidorne ved å venda seg til politiet.

§ 13. Brot på desse vedtekter vert å straffa etter § 339, andre leden, i straffelova, så framt ikkje strengare straffevet-tak vert nytta.

- 3 april. **Skrivelse frå Arbeidsdepartementet.**

I medhold av lov om motorvogner av 20 februar 1926 § 21 II, første ledd, jfr. lov av 6 juni 1930 og 2 juni 1933, be-stemmes for Orkdal herred, Sør-Trøndelag fylke, følgende som gjeldende inntil vidare om bevillingstvang for ervervsmessig personbefordring med mo-torvogn:

På de offentlige veier innen Orkdal må ervervsmessig personbefordring uten rute med motorvogn ikke foretas av andre enn dem som får tillatelse til det av politimesteren.

De nærmere bestemmelser og regler bl. a. angående an-tallet av sånne tillatelser, takster for befordringen, største passasjertall, avgift for særskilt registrering, kontroll m. v. fastsettes av formannskapet etter forslag av politimesteren.

Takstene skal derhos forelegges fylkesveistyre til godkjen- 3 april.
nelse for de strekningers vedkommende hvor det er gitt til-
latelse til bilrutedrift.

Unntatt fra foranstående bestemmelser er befordring fra
sted utenfor herredets grenser til eller gjennom herredet, samt
kjøring med utenbygds vogn til Orkdal herred og tilbake med
de samme personer. Bestemmelsene omfatter heller ikke
kjøring med lastebil med godkjent benkearrangement, når be-
fordringen omfatter minst 8 personer og turens kostende er
minst 10 kr.

Videre er unntatt befordring av offentlige tjenestemenn,
leger, dyrleger, jordmødre, syke som trenger hurtig hjelp samt
veivesenets transporter.

Når trafikkforholdene bevirker at de med bevilling ut-
styrte vogner blir utilstrekkelige i antall kan dispensasjon for
enkelt gang fra foranstående bestemmelser gis av lensmannen.

Disse bestemmelser trer i kraft straks.

Kongelig resolusjon.

5 april.

Etter kommunevalglovens § 5 fastsettes følgende sær-
skilte valgdager for kommunevalget 1940:

Mandag 4 november 1940 for Imsland, Høle, Sand,
Erfjord, Mosterøy, Finnøy, Sjernerøy, For-
sand, Årdal, Sola, Klepp, Hetland og Jelsa
kommuner, Rogaland fylke.

Mandag 11 november 1940 for Dalsfjord kommune,
Møre og Romsdal fylke.

Mandag 25 november 1940 for Kautokeino kom-
mune, Finnmark fylke.

Mandag 9 desember 1940 for Karasjok kommune,
Finnmark fylke.

Kongelig resolusjon.

5 april.

I. I henhold til §§ 11 og 4 i lov om helseråd m. v. av 16
mai 1860 med senere forandringer og § 3 i tuberkuloseloven av
8 mai 1900 med senere forandringer stadfestes — med et par
forandringer — vedtak av Mysen herredstyre, Østfold
fylke, i møte 7 februar 1939 om nye alminnelige
helseforskrifter og forskrift om meldeplikt når tuber-
kuløs syk flytter.

II. De alminnelige helseforskrifter og forskrift om melde-
plikt når tuberkuløs syk flytter som nå gjelder for herredet,
stadfestet ved kongelig resolusjon av 13 oktober 1922, opp-
heves fra den tid de nye forskrifter trer i kraft.

5 april. Forskriftene lyder så:

Om bolig og boligforhold.

Om oppførelse av bygninger henvises til den alminnelige bygningslov og de særlige bygningsvedtekter.

§ 1. Ethvert kjellerrom skal være forsynt med minst ett vindu, hvorigjennom det kan luftes. Kjellerrom må ikke uten helserådets samtykke benyttes til beboelse. For nybygg og ellers når bygningsloven kommer til anvendelse henvises til denne. Kjellere skal være tørre, reine og luftige. De kan, dersom det stadig står vann i kjelleren, av helserådet påbys drenert.

§ 2. Alle beboelsesrom skal være forsynt med minst ett vindu som kan åpnes. I alle beboelsesrom, hvor vindu til å åpne ikke finnes, skal minst ett sånt vindu anbringes, senest ett år etterat disse forskrifter er stadfestet. Er det flere vinduer skal minst halvdelen være til å åpne. Den samlede vindusflate skal utgjøre minst $\frac{1}{10}$ av rommets gulvflate.

For nybygg og ellers når bygningsloven kommer til anvendelse henvises til denne.

§ 3. Kokeovn må ikke brukes i værelse eller kjøkken med mindre det er sørget for god og sikker ventilasjon, så røyk og damp helt unngås.

§ 4. Tjenere skal skaffes godt ventilerte, tette og varme soverom, særskilt for mannlige og kvinnelige tjenere. Midlertidig losjihus for tilfeldige arbeidere (anleggsarbeidere) må være godkjent av helserådet og skal anmeldes til helserådet. Det må ikke være større belegg enn at der blir 10 kubikkmeter luft pr. mann. Hver arbeider skal ha egen seng og vanlig utstyr, og det skal være eget rom til tørk av klær. Rommene skal daglig reingjøres.

§ 5. Husdyr unntatt hund og katt må ikke anbringes i eller under beboelsesrom, eller i rom som har tak eller vegg felles med beboelsesrom eller oppbevaringssted for matvarer, og det må fra dyrenes oppholdssted ikke kunne skje tilsig til noe sånt rom, eller til brønn, bekk eller annet sted hvorfra tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller tas vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler. I tettere bebygde strøk kan helserådet fastsette spesielle forholdsregler for eller ganske forby husdyrhold, hvis dermed følger sanitære ulemper. Anlegg av hundegård (kennel), revegård og liknende er forbudt i herredet.

§ 6. Helserådet kan forby tatt i bruk eller påby utflytning fra bolig eller rom, som etter helserådets skjønn på grunn av utetthet, fuktighet, mangel på lys eller luft, urenslighet, over-

fylning av beboere eller på annen måte kan anses sunnhets- 5 april.
skadelig, inntil de påpekte mangler er utbedret. Intet skole-
lokale eller annet forsamlingslokale må tas i bruk, før det er
godkjent av helserådet.

Om reinhold m. v. i forsamlingslokaler, skoler og kirker
henvises til de ved kongelige resolusjoner for det hele land ut-
ferdigede forskrifter, trykt som plakater til oppslag. Om dette
henvises til tillegget tilslutt.

Om utvendige rom, gårdsrom, søppel, gjødsel og veier.

Om innredning og tømning av priveter, om innredning av
vannklosetter, om oppbevaring og bortbringelse av søppel og av-
fallsstoffer og om innredning og tømning av stall, fjøs, grisehus
og liknende gjelder for herredet de forskrifter som er eller blir
utarbeidet av helseråd og bygningsråd i forening i henhold til
bygningslovens §§ 109, 110 og 112.

§ 7. Enhver huseier i tettbebygde strøk har til alle års-
tider å holde sine private adkomstveier, innkjørsler og fortau
utenfor sin eiendom reine. Under sommervarme med støv på
gaten skal denne sprøytes over med vann. Kjørende gatesop
skal ikke feies tørt, men gaten må først overrisles med vann.
Husets bakside og gårds plass skal likeledes holdes reine, fri
for stank og ryddige, og de må ikke i lengere tid tjene som
opplagsplass for kasser eller annet pakningsmateriale. For-
dypninger på gårds plassen må utfylles, så det ikke samles
vann eller sølepytter.

§ 8. For større bygninger, fabrikker og liknende hvor
mange folk bor eller ferdes, og liksom ved kirker, skoler og
forsamlingshus, skal det være privet og pissoar i den utstrek-
ning som helserådet til enhver tid finner påkrevd og alltid
særskilt for de to kjønn. På privetet må det ikke kunne bli
tilsig til våningshus, matbod, offentlig eller felles privat vei,
eller til oppkomme, brønn, bekk eller andre steder hvorfra tas
drikkevann for mennesker eller husdyr eller vann til annet
husbruk, og heller ikke til vann som brukes i bedrift som om-
setter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler.

Privetbinger skal være innkledd og påfylles strømidler så
ofte og i sånn utstrekning, at ekskrementene stadig holdes
tildekket. Bingene skal tømmes minst to ganger årlig, og
ellers når helserådet av sanitære grunner krever det.

Beholderne skal jevnlig påføres et strømiddel i så stor
mengde, at ekskrementene dekkes. Beholderne skal tømmes
før de blir $\frac{3}{4}$ fulle eller oftere hvis helserådet av sanitære
grunner forlanger det. Ved hver tømning skal beholderne
reingjøres ordentlig. Priveter skal alltid holdes tilbørlig reine.
Pissoarer skal være undergitt de samme bestemmelser som

5 april. priveter. De skal være innredet i samsvar med helserådets vedtak i hvert enkelt tilfelle.

Finner helserådet at privet forårsaker sanitære misligheter, kan det påby at disse rettes. Dette gjelder også vannklosett og pissoar.

§ 9. Vannklosetter må anlegges så de er frostfri. De må være godt ventilert, og utløpet må passere septiktank som har — av helserådet — godkjent utløp til kloakk eller elv.

§ 10. Stall, fjøs, hønse- og grisehus samt oppbevaringssteder for gjødsel og avfall må være fjernet minst 10 meter fra våningshus, matbod og offentlig vei, liksom stank, tilsig eller annen urenslighet ikke må forulempe noen.

§ 11. Komposter eller andre opplag av avfall eller gjødningsstoff må ikke legges nærmere allfarvei, beboelseshus eller matbod enn 10 meter. De skal alltid holdes godt tildekket med jord, og de skal anlegges slik, at derfra ikke er tilsig til brønn, bekk eller annet sted, hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller vann til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler. Vaskevann og skyllevann og liknende må ikke slås like utenfor husdøren eller i dennes eller våningshus' eller matbods nærhet, men i godt tildekte synkebrønner eller synkegrøfter som ikke må ligge nærmere våningshus, matbod eller allfarvei enn 10 meter, og således at det ikke skjer tilsig til ovennevnte steder, eller til sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller vann til bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler, og heller ikke til nabos eiendom uten dennes tillatelse. Synkebrønner og synkegrøfter skal reingjøres og spyles så ofte det viser seg nødvendig. Kloakkvann skal ledes til stor synkebrønn, synkegrøft, til steinur eller beleilig bakkeskråning under hensyn som ovenfor nevnt. Enhver vask hvori tømmes skyllevann skal være forsynt med fast rist og vannlås.

Kloakker.

(Jfr. også den alminnelige bygningslov).

§ 12. Eier av våningshus er pliktig til å anlegge kloakk på den måte som helserådet bestemmer, når det etter helserådets skjønn av sanitære grunner anses påkrevd og kan gjøres uten uforholdsmessige omkostninger for eieren. Ved nybygg og ellers når bygningsloven kommer til anvendelse, henvises til denne. Kloakken må være forsvarlig utført, ha innretning til å oppta overvann og spillvann, ventileres og være frostfri, og må lett kunne holdes i orden og renses så stank og annen ulempe til enhver tid unngås. Forårsaker utmunning av kloakk i åpne grøfter, rennesteiner eller annet sted på inn-

mark stank eller ulempe, kan helserådet pålegge rette ved- 5 april.
kommende å endre forholdet, og i tilfelle forby bruk av kloakken inntil manglene er avhjulpet.

§ 13. Kloakkstikkere skal være av jernrør, glaserte lerrør eller annet av helserådet godkjent materiale. De skal være tette i sammenføyningene og holdes i forsvarlig stand. Rensing av kloakker og kummer må skje til tider og på den måte at det blir til minst mulig ulempe. Rensing må skje så ofte, at avløpet ikke stanser opp, eller det blir stank til ulempe for omkringboende. Det opptatte bunnfall må straks føres bort. Skadelige eller illeluktende væsker fra fabrikk eller annet anlegg og annen bedrift må bare ledes gjennom lukte avløpsrenner eller på annen av helserådet godkjent måte. De må ikke ledes til offentlig eller privat kloakk direkte eller gjennom samleikum uten helserådets samtykke.

§ 14. Hvor det er anlagt kloakk skal hver beboelsesleilighet ha minst en vask, forsynt med vannlås eller annen av helserådet godkjent innretning som hindrer kloakkgass fra å trenge ut. De offentlige kloakker skal renses og spyles i den utstrekning som helserådet finner nødvendig.

§ 15. Tilfredsstiller eldre kloakkanlegg ikke de oppstilte fordringer, kan helserådet påby dem omlagt i den utstrekning det er nødvendig for å forebygge sanitære misligheter.

Drikkevann m. v.

§ 16. Transport av avfall eller gjødsel på offentlig eller alminnelig benyttet vei skal foregå på en slik måte at intet av betydning spilles. I tettere bebygde strøk og på jorder som har helling til brønn eller annet sted hvorfra tas drikkevann til mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder nærings- eller nytelsesmidler, skal gjødsel og avfall enten straks nedmoldes eller dekket med jord. Gjødsel eller avfall må ikke opplegges eller spres nærmere brønn, bekk eller annet sted hvorfra vann tas til bruk som før nevnt, enn 10 meter.

§ 17. Brønn, bekk eller annet vann, hvorfra det tas drikkevann for mennesker eller dyr, vann til annet husbruk, eller til bruk i bedrift som omsetter eller tilbereder næringsmidler eller nytelsesmidler, må ikke forurenses på noen som helst måte. Til bruk som foran nevnt må ikke benyttes vann tatt fra sted som ligger privet, urinsted eller gjødselopplag nærmere enn 10 meter, eller som har tilsig derfra.

§ 18. Rein vannsbrønner skal på hensiktsmessig måte beskyttes mot overvann. De skal renses så ofte som helserådet av sanitære grunner krever det. Rein vannsbrønner som ikke er større enn 2 meter på hver kant skal være steinsatt eller på

5 april. annen måte kledt på sidene, overbygd og forsynt med tilhengslet lokk.

§ 19. Cisterner for regnvann til bruk som foran nevnt skal beskyttes mot tilsig fra jordoverflaten i omkretsen; de skal være overbygd og forsynt med tilhengslet lokk.

§ 20. Eier av leiegård, arbeiderbolig, fabrikk eller forsamlingshus skal være pliktig til å sørge for tilstrekkelig og reint drikkevann.

§ 21. Helserådet kan til enhver tid forby drikkevann benyttet, hvis det finner vannet uhygienisk til bruk. Ved offentlige vannposter, kirker, fabrikker osv. er benyttelse av felles drikkekar forbudt.

Om sunnhetsfarlige bedrifter.

Se også den alminnelige bygningslov. Om ventilasjon m. v. i garasjer og i verksteder for motorvogner og om oppslag av plakat henvises til de ved kongelig resolusjon utferdiggede forskrifter, se tillegget tilslut.

§ 22. Anlegges bedrifter som helserådet kan anta vil volde ulemper, skal planen for anlegget forelegges for og godkjennes av helserådet før driften påbegynnes. Enhver bedrift av denne art, også de som allerede er i gang, skal være underkastet helserådets tilsyn. Hvis det viser seg at noen bedrift blir drevet med større fare for den alminnelige sunnhetstilstand, enn det nødvendig følger av dens eget vesen, skal vedkommende rette seg etter de pålegg som helserådet gir for å forebygge den sanitære fare.

Om salg av fødevarer og nytelsesmidler.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov til enhver tid er utferdiget for det hele land, jfr. tillegget tilslutt.

§ 23. Til bruk for mennesker må det ikke falbys, selges eller på annen måte overdras bedervede eller sunnhetsskadelige nærings- eller nytelsesmidler, og heller ikke bruksgjenstander som kan være skadelige for sunnheten fordi de inneholder giftige bestanddeler.

§ 24. Om konserveringsmidler henvises til forskrifter gitt i henhold til loven om tilsyn med næringsmidler.

Inntil de pågjeldende mangler er rettet kan helserådet forby, at det blir solgt eller på annen måte overdratt nærings- og nytelsesmidler som kommer fra eller falholdes på steder hvor det ikke blir iakttatt den tilbørlige renslighet ved varenes tilvirking, behandling, oppbevaring eller forsendelse. Helserådet er i øyemed som nevnt i denne paragraf berettiget til å fordre utlevert de nødvendige prøver. Helserådet kan midlertidig forby salg og annen overdragelse av nærings- og

nytellesmidler som er kommet fra eller selges fra steder, hvor 5 april. det blant mennesker eller dyr forekommer tilfelle eller finnes noen basillebærer av farlig smittsom sykdom som kan utbres med varene.

§ 25. Hvor det er nødvendig, kan helserådets ordfører skride inn på helserådets vegne, men han må snarest mulig forelegge saken for helserådet.

§ 26. Helserådet kan beslutte, at varer som finnes skadelige skal tilintetgjøres eller på annen måte uskadeliggjøres på vedkommende selgers bekostning.

§ 27. Helserådet kan forby salg av melk og fløte, kjøtt og kjøttvarer og andre næringsmidler ved omførsel og fra åpne boder på torg, i portrom og på liknende steder, hvor fødevarer kan forurennes av støv eller på annen måte.

Om melkens behandling.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov til enhver tid er utferdiget for det hele land, jfr. tillegget tilslutt.

§ 28. Melk og fløte, så vel til salg som til husbruk, må behandles med ytterste reinslighet. Er de bestemt for salg, skal de aldri oppbevares i rom som vanlig benyttes til daglig opphold for mennesker, og heller ikke i soverom. Alle fat og kjørelere må holdes omhyggelig reine. I melk og fløte bestemt for salg må det ikke blandes is. Det er forbudt å drikke av melkespannene eller disses lokk. Alle forskrifter som gjelder forhandlere av melk og melkeprodukter gjelder også enhver i herredet bosatt leverandør av disse næringsmidler så vel til utsalg som til private.

§ 29. Melk må ikke utbys til salg eller leveres til meieri eller annet sted:

- 1) Når melkemengden hos avlatende kuer er under 2 liter. Heller ikke må melken selges eller leveres de første dager (i inntil 6 dager) etter kalvingen, så lenge den er råmelk, med mindre den selges under denne betegnelse.
- 2) Når den på grunn av utseende, lukt, smak, smuss, urenslighet behandling eller fremmede bestanddeler atskiller seg fra det normale.
- 3) Når varen stammer fra dyr som det er grunn til å mistenke for å lide av munn- eller klovsyke, smittsom kalvekasting, miltbrann, jurbetendelse eller annen jursykdom, borbetendelse, etterbyrdens tilbakeholdelse, diarré, pyæmi, septkæmi (blodforgiftning), andre sykdommer som ledsages av feber, større væskende sår, gulsot, forgiftninger, eller annen sykdom som etter helserådets skjønn kan gi melken skadelige egenskaper. Det er likeledes for-

5 april.

budt å anvende melk fra tuberkuløse dyr til mat for folk, med mindre den er kokt eller på annen betryggende måte varmbehandlet.

- 4) Når melken kommer fra dyr, som er blitt behandlet med legemidler som ved å gå over i melken eller på annen måte kan påvirke denne skadelig.

Opptretr det på en gård, i et meieri eller i en melkeforretning tegn som tyder på at noen lider av smittsom sykdom, f. eks. tyfus, skarlagensfeber, smittsom hjerne-ryggmarvbetendelse, barnelammelse, epidemisk mavesyke, difteri eller annen ondartet halssykdom, skal melkeleveransen straks opphøre, inntil helserådet har truffet de foranstaltninger som anses nødvendige for å hindre overførelse av smitte. Det samme gjelder når det konstateres at noen av de i dette ledd omhandlede personer viser seg å være basillebærere. Melkeleveransen kan ikke opptas igjen før helserådet har gitt sin tillatelse.

Ingen som lider av kroniske smittsomme sykdommer, væskende sår i ansiktet, på hender eller armer eller av annen væskende, skallende eller smittende sykdom eller diarré må beskjeftiges med melking, behandling eller omsetning av melk.

Vedkommende fjøseier eller forhandler av melk er pliktig til, hvis helserådet krever det, å tilveiebringe sunnhetsattest fra autorisert dyrlege for fjøsets besetning, når mistanke om misligheter er oppstått. Tillatelse til igjen å levere eller selge melk er avhengig av ny attest fra dyrlegen.

§ 30. Fjøs hvorfra det leveres melk til salg skal være lyse og reine og godt utluftet. Storreingjøring skal foretas minst én gang årlig; vasking av golv, vegger, tak og alt inventar med grønnsåpe og varmt vann eller kalking, deretter gjennomlufting flere dager i trekk. Binger for kalver og sauer skal hyppig tømmes og kalkes, føringskrybber skal vaskes og spyles hver dag. Kuene skal holdes reine. Største reinslighet må iakttas med melkekar og under melkingen.

§ 31. I ethvert fjøs skal det være vaskevannsstol med vaskefat, såpe og reint håndkle. Den som melker skal være iført reine overklær (melkedrakt) og skal før melkingen såpevaske sine hender. Er kuenes jur og bakpart tilsølet, skal det før melkingen foretas grundig avvaskning av de tilsølte partier, og etterpå en fullstendig avtørring med rein, tørr klut. Alle melkekjørelere og de arbeidsklær som brukes under melkingen må oppbevares i rom utenfor fjøset. Under melkingen må ombæring av stråfôr, utmåking av gjødsel, eller annen virksomhet som frembringer støv eller stank i fjøset, ikke finne sted. Melken må snarest bringes ut av fjøset. Såfremt melken siles på gården, må silingen foregå i særskilt rom

utenfor fjøset. Siling av melk gjennom klut er forbudt. Melk 5 april.
 må ikke oppbevares i beboelsesrom. Kan dette ikke unngås, må de kar hvori den oppbevares være tildekt. Under ingen omstendighet må dog melk oppbevares i soverom eller rom hvor syke oppholder seg. Ved sykdom blant besetningen skal salg av melk fra vedkommende ku stanses. Ved mistanke om smittsom sykdom i husstand skal alt salg av melk stanse. Forholdet meldes til nærmeste helserådsmedlem som nærmere skal undersøke saken og gjøre innberetning herom til helserådets ordfører.

Forskrifter for butikker og utsalg m. v.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov til enhver tid er utferdiget for det hele land, jfr. tillegget tilslutt.

§ 32. Innredning av slakterier, pølsemakerier, bakerier, meierier og liknende steder for tilvirking, oppbevaring og forhandling av matvarer skal være godkjent av helserådet, som også i ethvert tilfelle kan gripe inn hvis mangler ved reinhold eller andre sanitære misligheter gjør det påkrevd.

Enhver butikk skal holdes rein og godt utluftet. Utenfor inngangsdøren skal det være anbrakt fotskraper. Golv og disker skal daglig reingjres. Helserådet kan treffe nærmere bestemmelser herom. Tørr feiing er forbudt, likeså spytting på golvet. Hovedreingjøring skal foretas minst en gang årlig eller oftere hvis helserådet finner det nødvendig. På iøynefallende steder skal finnes oppslag om forbud mot spytting på golvet. Butikker hvor det selges melk, fløte eller andre matvarer og rom hvor melk eller matvarer som skal selges blir bearbeidet eller tilberedt, må ikke brukes som soveværelser eller kjøkken. Disse butikker og rom skal være forsynt med reint vaskevann, såpe og reine håndklær, og de personer som håndterer varene, skal jevnlig vaske sine hender. De skal iaktta reinslighet ved innpakkingen og må f. eks. ikke blåse posene opp eller vete fingrene i munnen.

§ 33. Melk, fløte og andre matvarer skal beskyttes mot støv og annen ureinhet så vel i butikker som i tilberednings- og lagerrom. Når det lar seg gjøre, skal varene anbringes i godt reinholdte, tildekte kar, skuffer, skap med dører, hyller med forheng eller liknende. Vekt og måleredskaper som benyttes ved handel med melk eller andre matvarer skal være reine når de brukes. I melkeutsalg må det ikke drives handel med andre varer, som kan forurense melken eller gi den usmak. Det er selgeren forbudt å pakke inn matvarer i aviser eller ureint papir. Ved transport av matvarer skal de beskyttes mot støv, regn og all annen forurensning.

5 april. § 34. Angående salg av iskrem vises til de ved kongelig resolusjon av 5 mai 1939 utferdigede forskrifter for det hele land. I rom for salg av iskrem må golvet vaskes hver dag, vinduer og dører hver uke, tak og vegger minst to ganger årlig. De i utsalget beskjeftigede personer skal under sitt arbeid være iført helt og reint antrekk av hvitt lerret (forkle med brystsmekk og forermer). Kvinnelig betjening skal ha rein kappe og reint hodetørkle.

§ 35. Iskrem tilberedt utenfor herredet tillates ikke solgt i Askim. Iskrem bestemt til salg må bare tilberedes i rom som er lyse, godt ventilerte og fri for fuktighet. Golv, vegger og tak må være i sann stand, at de lett kan holdes reine. Rommet skal ha vannledning og vask og varmt og kaldt vann i tilstrekkelig mengde. Rommet må være fritt for støv og stank, og må ikke stå i direkte forbindelse med soveværelse eller annet rom som ikke hører med til bedriften. Det skal finnes vaskevann, såpe og reint håndkle. Bruk av tobakk er ikke tillatt. Golvet skal vaskes hver dag, vinduer og dører hver uke, tak og vegger minst to ganger årlig. Klær og liknende uvedkommende gjenstander må ikke finnes i rommet. Frysemaskinen må være innrettet således at fett eller smuss ikke kan falle ned i kjernen. Alle kopper, kar og redkaper som benyttes, må være innrettet slik at de lett kan holdes reine. Alle redskaper, så som frysemaskin, beholdere og spann må hver dag reingjøres og derpå skylles i kokende vann. Den is som brukes må være rein og skal underkastes helserådets kontroll. Betjeningen skal under arbeidet være iført en egen drakt, vareklær av hvitt vaskestoff, som byttes med reine så ofte det blir nødvendig. Er vareklærne benyttet utenfor arbeidet, må de vaskes på ny før de brukes ved iskremtilberedning. Betjeningen må vaske hender og armer før de begynner arbeidet. Personer som lider av smittsomme, stinkende eller væskende sykdommer, må ikke delta i iskremtilberedning.

§ 36. Tobakksrøyking er forbudt i butikker hvor det selges matvarer. Kundene må ikke berøre andre matvarer enn dem som de kjøper. Oppslag herom og om forbud mot tobakksrøyking skal finnes på et lett iøynefallende sted i vedkommende butikk. I hver butikk skal det være oppslått særavtrykk av ovenstående bestemmelser.

Fiskeutsalg.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov til enhver tid er utferdiget for det hele land, jfr. tillegget tilslutt.

§ 37. I forretninger hvor fersk fisk forhandles sammen med andre matvarer, skal golvet være belagt med fliser eller

annet dermed jevngodt materiale. Disken skal være kledd 5 april. med plate av marmor, glass, stein eller kunststein. Tak og vegger skal være av sånt materiale, at de lett kan holdes reine. Fiskekummer, hvor sånne finnes, skal være løse, og av sånt materiale og således forarbeidet at de lett lar seg tømme og reingjøre. Saltning eller lagring av fisk må kun foregå på sann måte og på sånne steder, at nabolaget ikke generes av stank. Avfallet må bortbringes snarest mulig, og plass, redskaper og kasser reingjøres.

Brukte fiske- eller sildekasser må ikke i lengre tid lagres, således at de sjenerer omgivelsene med stank eller samler fluer.

Slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov til enhver tid er utferdiget for det hele land, jfr. tillegget tilslutt.

§ 38. Helserådet kan påby at handel med kjøtt, kjøttvarer og flesk skal foregå fra eget rom; likeså kan det forby anlegg og drift av slakteri på sted hvor sanitære hensyn er til hinder.

§ 39. I slakterier og pølsemakerier skal golvet være tett, jevnt, av sement eller annet av helserådet godkjent materiale, med avløp til kloakk forsynt med vannlås og rist.

§ 40. Rommene skal være rommelige, lyse og forsynt med tette vegger med glatte flater. Lokalene skal holdes omhyggelig reine. Det samme gjelder alt inventar og de redskaper som brukes. Vegger og tak må vaskes minst hvert fjerdingår, vinduer og dører hver uke, golv, disk, og vekter hver dag. Alle maskiner og redskaper som benyttes skal reingjøres hver gang de har vært brukt. Ethvert slakteri og pølsemakeri skal så vidt mulig være forsynt med vannledning og spyleslange.

§ 41. Slakteri og pølsemakeri må ikke stå i åpen forbindelse med gjødselbinge, grisehus eller stall.

§ 42. De i slakteri, pølsemakeri og kjøttutsalg beskjeftigede personer skal være iført reint hvitt forkle med brystsmekk og forermer eller annet helt og reint godkjent antrekk, som skal skiftes reint minst 2 ganger ukentlig. Vaskevann, såpe og håndklær må finnes i disse lokaler, og de der beskjeftigede personer må vaske armer og hender før de begynner arbeidet og alltid etter bruk av privet.

§ 43. All kjøttmat må beskyttes mot fluer. Publikum forbys å berøre kjøtt, som er utlagt til salgs. Bruk av tobakk i enhver form er forbudt.

§ 44. Ved slakting må den størst mulige reinslighet iakttas. Dyrenes innvoller må tas ut og fjernes snarest mulig etter

5 april. avlivningen. Avfall av enhver art skal så hurtig som mulig fjernes, og like så litt som maver, tarmer, blod, lemmer eller huder forbli natten over i slakteboden. I denne skal under kjøttets stivning være god gjennomtrekk. Reingjøring av tarmer og maver tillates ikke i rom, hvor kjøtt oppbevares. Om de stoffer som kan brukes til konservering av kjøtt og kjøtvarer vises til de forskrifter som er gitt i henhold til næringsmiddeloven.

§ 45. Kjøttbutikker skal være lyse, luftige og reine. De bør helst være beliggende fra solsiden. Vender vinduene mot solen, må de i sommertiden være forsynt med markiser. Golvet skal være belagt med fliser eller annet dermed jevngodt materiale, og vegger og tak av materialer som er lette å holde reine.

§ 46. Disken skal ha plate av marmor, glass, stein eller annet av helserådet godkjent materiale. Kjøttkrokene skal være galvanisert, eller være av annet materiale som ikke rustar. Vegger og tak skal i sin helhet reingjøres minst hvert fjerdingår, vinduer og dører minst en gang ukentlig. Golv, disker og vekter skal vaskes minst en gang daglig. Tørrfeiling er forbudt. Hvor kjøtt kommer i berøring med vegger og stolper, må disse vaskes hver dag.

§ 47. Angående kjøtt salg under åpen himmel eller liknende har helserådet til enhver tid adgang til å treffe de nødvendige bestemmelser. Salg av opplagede kjøttvarer fra torg, portrom og liknende er forbudt. Salg av varme pølser fra vogn er dog tillatt med helserådets samtykke.

§ 48. Transport av kjøtt skal foregå i reine, helst lukkede vogner eller i reine kasser, trau eller kurver, og må være innhyllet i reint dekke. Det er ikke tillatt å sitte på varene under transporten.

§ 49. Ovenstående forskrifter skal være oppslått på et iøynefallende sted i alle slakterier, pølsemakerier og kjøttutsalg.

Bakerier.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov til enhver tid er utferdiget for det hele land, jfr. tillegget tilslutt.

§ 50. Bakerier eller rom som står i åpen forbindelse med disse må ikke benytte som sovested. Golv, vegger og tak skal være i slik stand, at de lett kan vaskes. Hver dag etter endt arbeid skal golvene vaskes omhyggelig. Vinduer og dører skal vaskes hver uke, vegger og tak minst hvert fjerdingår. Under reingjøringen må bakverk omhyggelig tildekkes eller fjernes.

§ 51. Gjenstander som ikke vedkommer bakeridriften, og som kan bidra til å samle støv eller forårsake stank i arbeidsrommene eller hindre disses reingjøring, må ikke finnes i bakeriet eller de rom som står i åpen forbindelse med dette. Heller ikke må matrester, gafler, kniver, skjær og matspann eller liknende oppbevares i arbeidsrommene, like så litt gangklær. Kull og annet brensel må ikke ligge løst utover golvene, og aske og annet avfall må hver dag fjernes fra bakeriet.

§ 52. Trau, bord, hyller, plater, fjeler osv. må daglig gjøres reine. De må ikke brukes til å sitte på.

§ 53. Smør, melk osv. må oppbevares i reine tildekte kar. De stoffer som benyttes til strykning av bakverk må bare tillages for dagens behov.

§ 54. Strykevisker må være reine for hvert stoff, og må hver dag gjøres reine i kokende vann.

§ 55. Melsekker skal avbørstes omhyggelig før de bringes inn i bakeriet og innholdet tømmes i baketrauet.

§ 56. Bruk av tobakk i hvilken som helst form er forbudt, likeså å henlegge tobakk, pipe og fyrstikker. Spyting er forbudt. Under sitt arbeid må bakeren være iført egen, rein, hvit drakt, som ikke brukes utenfor bakeriet og som skiftes rein minst to ganger ukentlig.

§ 57. I bakeriet skal det være vaskevannstol, såpe og reine håndklær.

§ 58. Bakerne må rense sine negler og vaske omhyggelig underarmer og hender umiddelbart før og etter deig- og brødlagningen. Likeledes vaskes hendene etter bruk av klosett.

§ 59. Det er forbudt å beskjeftige personer i bakeriet, som har sår, hyller eller utslett på hender eller armer.

§ 60. Ombæring og utbringelse av brød og annet bakverk skal skje i reine kurver og kasser, som er lukket eller forsynt med overbygging eller tett fastbundet, rein presentasjon, og ellers etter de pålegg som til enhver tid gis av helserådet.

§ 61. Bakerier må ikke benyttes til klesvask.

§ 62. I ethvert bakeri skal et eksemplar av disse forskrifter være oppslått.

Møller.

Se også lov om tilsyn med næringsmidler m. v. av 19 mai 1933 og de forskrifter som i henhold til denne lov er utferdiget for det hele land, jfr. tillegget tilslutt.

§ 63. Møller skal nedstøves minst fire ganger årlig, og golvene skal feies to ganger ukentlig.

§ 64. I møllekammeret og andre til møllen hørende rom, som tjener til opphold for de møllesøkende eller møllens arbeidere, skal golvene feies fuktig hver dag, og golv, benker

5 april. og stoler vaskes minst en gang i uken. Vinduer, dører og vegger i mannshøyde vaskes minst en gang hvert fjerdingår.

§ 65. Helserådet kan påby, at disse rom skal være forsynt med et tilstrekkelig antall spyttebakker av en av helserådet godkjent form og størrelse. Spyttebakkenes bunn skal dekkes med fuktig sagmugg, torv eller liknende. De skal daglig rengjøres og deres innhold brennes eller behandles på annen måte godkjent av helserådet.

Barberstuer og damefrisørforretninger.

§ 66. Før et lokale tas i bruk til dame- eller herrefrisørsalong må det være godkjent av helserådet. Søknad om godkjennelse må på forhånd innsendes. Det samme gjelder ved flytning og større forandring av bedrift som alt er i gang. Lokaler til dette bruk bør ha en golvflate av minst 16 m².

§ 67. Lokalene skal holdes reine under arbeidet, idet hår, såpeskum, papir, bomul og brukt tøy bringes bort etter hvert. Det må stadig sørges for frisk luft i lokalene. Hovedreingjøring av barberstuer og frisørforretninger med tilstøtende rom skal foretas minst to ganger om året. Golvet skal vaskes minst én gang daglig. Det skal hver dag tørres støv av bord, stoler, konsoler, hyller og liknende med en fuktig klut.

§ 68. Betjeningen skal iaktta omhyggelig personlig reinslighet og vaske hendene før behandlingen av hver kunde. Under arbeidet skal de være iført rein, hvit jakke eller frakk, som skal skiftes minst to ganger ukentlig. Det er forbudt betjeningen å røyke i arbeidstiden.

§ 69. Personer lidende av smittsomme sykdommer, herunder innbefattet smittsomme hudsykdommer, må ikke beskjefliges i barbersalonger eller damefrisørforretninger.

§ 70. Alle redskaper må omhyggelig rengjøres før de tas i bruk til ny kunde. Klippemaskiner, sakser, kniver og viklepinner for permanentapparater kokes, flamberes eller rengjøres på annen av helserådet godkjent måte. Kammer og børster renses i salmiakkspiritus og vann (25 à 30 dråper i 200 à 300 gram vann) eller på annen av helserådet godkjent måte. Kammer bør oppbevares i høye glass fylt med lysoformoppløsning.

§ 71. Dersom kunder lidende av håravfall, utøy, skjegg-sopp, skurv eller annet utslett, som det kan være frykt for er smittsomt, har vært betjent, må redskaper og annet som er brukt grundig utkokes eller på annen betryggende måte desinfiseres straks etter benyttelsen.

§ 72. Bruk av maskinbørste og pudderkvast er forbudt. Istedenfor pudderkvast kan brukes en klype rensset bomull som bare brukes en gang.

§ 73. Ved barbering skal for hver kunde benyttes rein- 5 april.
vasket og rullet serviett og rein bedekning over nakkeputen.
Ved hver hårklipping benyttes en halsstrimmel av silkepapir
eller vatt, som bare tillates benyttet en gang. Kappen skal
vaskes minst to ganger ukentlig.

§ 74. Barberkopp skal renses i kokende vann mellom
hver barbering. Til innsåping som skal foregå med hånden
hvis ikke kunden medbringer kost, skal bare brukes såpe-
oppløsning eller såpepulver.

§ 75. Et eksemplar av disse forskrifter skal finnes opp-
slått på et iøynefallende sted i enhver barberstue og dame-
frisørforretning.

*Om salg av brukte gjenstander. Om bøker og
offentlige boksamlinger.*

§ 76. Gang- og sengklær og andre brukte ting må ikke
selges, uten at det på forhånd er skaffet helserådet betryg-
gende garanti for at de er behørig desinfisert, dersom de har
vært benyttet av person, som har lidt av smittsom sykdom
(herunder også medregnet smitteførende tuberkulose). Heller
ikke må man selge klær eller annet, som kan antas å være
befengt med veggelus, kakkerlakker, skabb eller liknende
(gjelder også ved salg av innbo).

§ 77. Bøker fra offentlige boksamlinger må ikke utlånes
til familier hvor smittsom sykdom hersker (difteri, skar-
lagensfeber, tuberkulose i smittsom form osv.).

§ 78. Blir noen som har sånne bøker til låns, angrepet
av sann sykdom, skal bøkene før de utlånes til andre desin-
fiseres. Alle bøker i offentlig boksamling skal én gang årlig
etterses av bestyreren av boksamlingen sammen med nærmest
boende medlem av helserådet. Særlig skitne og utbrukte bøker
skal da kasseres.

*Smittsomme sykdommer m. v. Om tuberkuloses anmeldelse
ved flytning.*

§ 79. Når en tuberkuløs med smittefarlig avsondring for-
ander bopel, skal melding derom kje til helserådets ordfører.
Meldeplikten påhviler den syke selv, den husvert (husbond),
hvorfra og den husvert (husbond), hvortil vedkommende
flytter, samt nærmeste helserådsmedlem så snart han får
kjennskap til flyttingen.

§ 80. Angående hygieniske forholdsregler vedkommende
utskillere av tyfus eller paratyfusbasiller henvises til de ved
kongelig reolusjon utferdigede forskrifter for det hele land,
jfr. tillegget tilslutt.

5 april.

Om skolebarn.

§ 81. Skolebarn som lærere har grunn til å anta lider av smittsom sykdom, skabb eller liknende, eller har utøy, skal sendes hjem med skriftlig oppfordring til foreldrene om å la dem behandle av lege, så de er friske før de på ny sendes på skolen, eller å befri dem for utøy.

Forskjellige bestemmelser.

§ 82. Ethvert alvorligere sykdomstilfelle som kan antas oppstått ved nytelse av giftige, bedervede eller forfalskede nærings- eller nytelsesmidler, eller ved å benytte gjenstander som inneholder giftige eller farlige bestanddeler, skal av den tilkalte lege straks meldes til helserådets ordfører med opplysning om den antatte årsak og andre fornødne opplysninger. Det samme gjelder sanitære misligheter, som antas å stå i forbindelse med eller å kunne fremkalle sykdom.

§ 83. Unnlater noen innen den av helserådet satte frist å treffe foranstaltninger, som ifølge disse forskrifter eller ifølge helserådets lovlig fattede beslutninger påhviler ham, kan helserådet la foranstaltningene utføre på hans bekostning.

§ 84. Hvor forholdene gjør det påkrevd, kan helserådet frita fra bestemmelser i helseforskriftene. Dette gjelder dog ikke bestemmelser, som er utferdiget for det hele land ved kongelig resolusjon, med mindre helserådet til den kongelige resolusjon har adgang til å frita.

§ 85. Disse forskrifter trer i kraft 3 — tre — måneder etterat de er stadfestet.

Helseforskriftene skal trykkes i tilstrekkelig antall for kommunens regning, så hver gårdeier og næringsdrivende kan få sitt eksemplar.

Tillegg.

Oppgave over næringsmiddelforskrifter og andre helseforskrifter som gjelder for hele landet er tatt inn i Norsk lovtidend 1 avdeling nr. 7 for 1940 side 226—227.

Utgiver: Byråsjef C. Lampe.